List čitateľa

Zem živiteľka či trpiteľka?

Vážení družstevníci, ostatní občania,

dovoľte mi, aby som vám pripomenul doterajšie dejiny našich družstiev. Možno by bolo dobré, aby sa príspevok dostal do družstevnej kroniky, pretože starí, ktorí si pamätajú začiatky, dožívajú a je potrebné poznať históriu aj mladým.

Jednotné roľnícke družstvo v Krakovanoch bolo založené 14. júla 1957. Tak isto vzniklo aj v Strážoch. Hospodársku činnosť začalo na jar 1958. Od začiatku ho viedli pôvodom miestni roľníci so základným a stredným vzdelaním. Ich heslom bolo: „Statočnosťou najďalej zájdeš.“ Platilo to pre funkcionárov aj členov. Pol roka sme všetci robili zadarmo. Pri stavebných prácach aj ženy hádzali do miešačiek. Odmeny boli hneď od začiatku spravodlivo delené medzi funkcionárov a členov. Rozdiely boli nepatrné. Zverejnené boli na vývesných tabuliach denne, neskôr mesačne. Členovia obetavo pracovali. Nami dosiahnuté výsledky na poli, i v maštaliach boli pre okolité družstvá mnohé roky nedosiahnuteľné. Členov aj so Strážami bolo vyše 300 a nikdy nebol problém, aby na výročnej schôdzi bolo prítomných viacej ako polovica. Bolo by potrebné vidieť plnú sálu členov a hostí, ktorým hrala 20 členná miestna dychovka. Aj z okolia prišli zástupcovia družstiev a nadriadených orgánov.

1.1.1973 boli zlúčené 4 družstvá - Krakovany, Stráže, Borovce, Trebatice - kde bolo sídlo. Aj keď to bolo násilné riešenie, čas ukázal, že zásluhou cieľavedomého vedenia, aj osvedčených funkcionárov, boli dosahované vynikajúce výsledky porovnateľné s najlepšími na celom Slovensku.

Najväčším nepotrestaným omylom počas existencie družstva bolo jeho rozdelenie k 1.1.1991. Následky sa ukázali. Správnosť vytvárania veľkých celkov potvrdila aj minulosť, kedy si roľníci zakladali spolky, aby ochránili od biedy a svojvôle mocipánov.

Dnes sa pretekáme v médiách, čo sa urobilo za minulých 40 rokov pred rokom 1989 zlého. Pýtam sa, v ktorej vývojovej etape dejín ľudstva sa urobilo dobré aj zlé? V súčasnosti na Slovensku už nevlastíme nič a zisky berie cudzina, stávame sa bezzemkami. Slovenské poľnohospodárstvo - družstevníctvo bolo na svetovej úrovni. ekonomicky silné aj bez podpory štátu a bez terajších ponižujúcich podpôr zo Západu. Na pôde sa nemôže dorábať pre hladujúce ľudstvo obživa. Úhorenie tu už bolo. Ani biopalivá nebudú zázrakom. Jednostranne využívaná pôda sa zdevastuje a z obrobenej krajiny sa stane smutný pohľad na zaburinené smetisko. Budúcnosť nevedia predpovedať ani najväčší géniovia, nie ja. Preto si zaželajme do budúcnosti optimizmus.

Na záver chcem požiadať všetkých o pričinenie, aby sa z nášho pohľadu „ZEM“ nezaslúžene nestala namiesto „Živiteľky“ „Trpiteľkou“.

Alojz KALIŠ

Pozn.: Názory uvedené v tejto rubrike sa nemusia zhodovať s názormi redakcie.

Detské talenty sa u nás predviedli po druhýkrát

Deti sú naša budúcnosť a je na nás, ako ich na ňu pripravíme. S takýmto uvažovaním sa rodičia detí Základnej školy v Krakovanoch už po druhýkrát rozhodli zorganizovať pre svoje deti Veľkú prehliadku talentov.

Podujatie, kde dostanú príležitosť ukázať sa a predviesť, čo dokážu. Tento rok aj s účasťou okolitých obcí. Hlavným lákadlom prvej júnovej nedele bolo v kultúrnom dome predstavenie Snehulienka a sedem trpaslíkov. V divadelnej hre sa predstavili mladé herecké a tanečné talenty z Cirkevnej základnej umeleckej školy sv. Gorazda vo Vrbovom, pobočka Krakovany a Veľké Kostoľany. Nádejní herci z Krakovian a talentovaní tanečníci z Veľkých Kostolian sa predviedli vysoko profesionálne pod scenáristickým i režijným vedením Daniely Piscovej. Majstrovsky zhotovené kulisy vytvorili deti z výtvarného odboru Cirkevnej ZUŠ vo Vrbovom, pobočka Chtelnica pod vedením Mateja Slabého. Hlinené doplnky vyrobili deti z keramického krúžku Cirkevnej ZUS vo Vrbovom pod vedením Jána Moravčíka.

V Krakovanoch sa predstavili i deti ZŠ z Dolného Lopašova vo veku 6 až 10 rokov. Zatancovali orientálne brušné tance na hudbu od Arasha. Veľmi nás všetkých zaujali a za svoje vystúpenie a za odvahu predviesť sa v sále kultúrneho domu si zaslúžili náš obrovský potlesk.

8-ročná Vaneska Zmeková zo ZŠ v Borovciach sa nám predviedla svojím krásnym spevom. Od malička rada spieva a sama si nacvičila celý repertoár piesní Vanesky Šarkóziovej, na ktorú sa mimochodom aj podobá. Veľkým potleskom a diplomom za účasť a odvahu sme ju všetci ocenili.

Natálka Štefanková zo Základnej školy v Trebaticiach má talent pre hru na flautu. Pod vedením Matúša Klču z Cirkevnej ZUŠ vo Vrbovom svoj talent ďalej rozvíja. V Krakovanoch sa predstavila piesňou Horehronie a mohla by svojou hrou na flautu konkurovať aj skutočným umelcom z televíznych obrazoviek. Diplom za účasť a obrovský potlesk ju neminul i v Krakovanoch.

Z Veselého k nám prišiel Detský folklórny súbor Veselanček. Priniesol nám piesne, tance a ľudové zvyky, ktorým ich naučila Daniela Piscová. ZŠ vo Veselom sa nám predstavila aj scénkou zo súčasnosti, ktorú s deťmi nacvičila tá istá pani učiteľka. Mladé pubertiačky nás zábavnou formou prinútili zamyslieť sa nad vzťahmi v rodine, nad fungovaním rodičov a detí a nenahraditeľným miesto mamy v rodinnom kruhu.

O príjemné popoludnie, hlavne pre dospelých, sme sa postarali aj občerstvením, kávičkou a domácimi zákuskami. Pre deti sme pripravili maľovanie na tvár a tvorivé dielne, ktorých sa zhostili pani učiteľky základnej školy. A v čom bola ešte zaujímavosť tohto ročníka talentov? Tí, ktorí na akciu prišli, dobre vedia. Ktorí neprišli, môžu banovať. To, čo tam bolo vidieť, už len tak ľahko neuvidia. V spolupráci s Jednotou dôchodcov na Slovensku v Krakovanoch sme zorganizovali výstavu hračiek, s ktorými sa hrávali naše mamy, keď boli deťmi. Výstava „*Hračky včera a dnes*“ mala veľmi pozitívny ohlas, mnohí si zaspomínali, na hračky, ktoré si z detstva pamätali a tí neskôr narodení sa divili, s čím a ako sa rodičia hrávali, keď boli malí.

Veríme, že pre naše deti sme touto akciou spravili niečo dobré, užitočné a nezabudnuteľné. Že sme ich zase o kúsok posunuli tým správnym smerom na ceste do dospelosti, do budúcnosti. Všetkým Vám, ktorí ste svojou účasťou prišli deti podporiť, prezrieť si ich talent a za odvahu im zatlieskať, ďakujeme. Veríme, že ste mali krásny umelecký zážitok, príjemne strávené nedeľné popoludnie a dobrý pocit, že ste deti a v nich prebúdzajúce sa talenty, podporili.

Za Výbor ZRS pri ZŠ Krakovany
Michaela HAVRLENTOVÁ

Všetky doterajšie čísla časopisu nájdete v internetovom archíve Hlasu Krakovian na adrese: www.krakovany.sk

PRVÉ FUTBALOVÉ IHRISKO V KRAKOVANOCH

V Hlase Krakovian - december 2009 som si prečítal zaujímavý rozhovor Michaely Havrlentovej s pani Vaškovou z Piešťan pod názvom „Moje Krakovany...“

Pani Vaškovej som napísal list, poďakoval za jej príspevok do Hlasu Krakovian a za nevšedné spomienky na rodné Krakovany.

V tomto rozhovore s ňou ma zaujali jej slová, že život bol vtedy chudobnejší, ale radostnejší. Ďalej si spomína na slávnosť otvorenia prvého futbalového ihriska v Krakovanoch. Chcel som vedieť o tejto udalosti niečo viacej, hlavne kedy a kde. Napísal som jej, že ja si ako malý chlapec iba tak matne spomínam na futbalový zápas na ihrisku, ktoré bolo na Dolnom konci pri Spúšti, vedľa dnešnej „malej Maracany“. Pamätám si, že na otvorenie stretnutia bola zhodená futbalová lopta z lietadla, ktoré pilotoval rodák z Krakovian Ernest Trebatický. Myslím, že to bol zápas medzi ŠK Krakovany a letcami z Piešťan.

O roku 1930 sa hovorí ako o roku vzniku futbalového klubu ŠK Krakovany. Pani Vašková bola vtedy mladé dievča a jej spomienka na slávnosť otvorenia ihriska je z tohto obdobia, lebo už potom ako 13-ročná, v roku 1934 odišla s rodinou bývať do Piešťan.. Uvediem jej celú odpoveď na moju zvedavosť o vzniku prvého futbalového ihriska u nás. Terajšie ihrisko je už tretie (štvrté je nová umelá tráva). Druhé bolo tiež na terajšom štadióne, ale iba dolu, v Južnej časti, otočené v smere východ-západ.

Pani Vašková mi píše: „ *Ja nie som športový typ, ale sú veci, ktoré som si všímala a môžem Vám o nich napísať.*“ Pre Hlas Krakovian vyberáme tú časť odpovede pani Vaškovej, ktorá sa venuje otázke futbalovej minulosti.

Vážený pán Ervin a milý sused,

Potešil ma váš list a záujem o niektoré udalosti z minulosti Krakovian. Som rada, že moje príspevky v Hlase Krakovian, obnovili u Vás, ako v liste uvádzate, dávno zabudnuté spomienky. Ako aktívny futbalista sa zaujímate v prvom rade o šport, alebo udalosti s ním súvisiace. Ja zase nie som športový typ, ale sú veci, ktoré som si všímala a môžem Vám o nich napísať. Patríte ku generácii roku 1935, ale už generácie chlapcov narodených po roku 1923 chceli byť futbalistami, najmä brankármi. Tak napr. Imriško Žažo (Flórov brat), vytvoril si akési mužstvo, ktoré bolo iba 5-členné, on samozrejme bol v bránke, vlastnil „futbal“ (vtedajší názov pre futbalovú loptu - z angličtiny foot ball, pozn. redakcie) a keď mu to v bránke nešlo a spoluhráči ho chceli vymeniť, zbalil svoj „futbal“ a bolo po hre. V letnom čase hrávali chlapci futbal prevažne v „humnách“, ako chrániče im poslúžil textilný odpad. V neskorších rokoch im bol vzorom známy český brankár Plánička.

Áno, prvé futbalové ihrisko bolo na Spúšti. Celá táto plocha bola pokrytá zelenou a my - skupina dievčat, sme tu cez školské prázdniny popásali husi. Boli tu pre ne priaznivé podmienky, mali tu pašu i vodu. Keď najväčšia horúčava o 14:00 hod. pominula, odišli sme s husami na strniská, Správa o tom, že na týchto miestach bude futbalové ihrisko nás zarmútila. Z okna nášho domu som pozerala na početný sprievod, ktorý v deň otvorenia futbalového ihriska prešiel dedinou, od Horného konca až po Spúšť. V čele sprievodu išla dychová hudba, ktorá v tých rokoch bola početná a mala vysokú úroveň. Kde bola dychovka, tam bola radosť a veselosť. Za dychovkou išlo prvé futbalové mužstvo, v prvom rade s brankárom a Petrom Agafonom, ktorý bol už vtedy vo futbale populárny. Nepoznám meno futbalového nadšenca, ktorého by som uviedla, ani presný rok otvorenia ihriska. Samozrejme po zhliadnutí sprievodu, som na zápas odišla.

Toľko časť list pani Johanny Vaškovej, v ktorej sa venuje futbalu.

-ESK-

Harmonogram vývozu separovaného odpadu

PET fľaše

Vždy v piatok: 20. augusta, 1. októbra, 12. novembra a 24. decembra 2010.

***

Papier a ostatné plasty

Vždy v piatok: 3.septembra, 15. októbra, 26. novembra 2010 a 7. januára 2011.

***

Sklo

Vždy v utorok: 10. augusta, 21. septembra, 2. novembra , 14. decembra 2010 a 25. januára 2011.

Ďakujeme, že separovaním odpadu prispievate k ochrane životného prostredia a k úspore dôležitých druhotných surovín.

-r-

V amfiteátri sa šlo do kolien

Za posledné desaťročie sme si zvykli, že leto je sprevádzané množstvom festivalov. Či už sú to megaprojekty s desaťtisíckami účastníkov alebo komornejšie podujatia, ktoré sú charakteristické rodinnou atmosférou. Šesťročnú tradíciu má aj festival gospelovej kresťanskej hudby pod názvom Nebojte sa!, ktorý sa konal 9. a 10. júla 2010 v letnom amfiteátri v Krakovanoch. Podujatie zorganizovalo OZ Koráb nádeje v spolupráci so ZKSM, LIGHT OF LIFE teamom pod záštitou Komisie pre mládež Trnavskej arcidiecézy.

Medzi účinkujúcimi nemôžem nespomenúť speváčku JANAIS. Medzi jej najväčšie úspechy patrí účasť v národnom kole súťaže EUROVISION Song Contest 2009 s autorskou piesňou “Taram ta rej”. Janais sa spomedzi 177 prihlásených prebojovala až do finále. Druhou je prešovská kapela OUT OF CONTROL, v ktorej zvuku možno počuť zmes britrocku, chytľavé melodické linky a jemné prvky elektroniky. V ich hudbe však nie je dôležitý iba zvuk, ale aj texty piesní, v ktorých sa odzrkadľuje nenásilným a nevtieravým spôsobom ich viera v Boha. Za sebou už majú množstvo koncertov na Slovensku, v Čechách a vo Veľkej Británii. Boli veľmi úspešní ako finalisti hudobnej súťaže Coca-Cola Popstar. Na festivale vystúpilo celkom 12 kapiel, 3 spevokoly a aktívne sa na ňom zúčastnilo 12 kňazov. Okrem vystúpení hudobných skupín mohli návštevníci absolvovať prednášky na témy okultizmus, misie, manipulácia citov, či predmanželský sex a tiež sa mohli zúčastniť spevov Taizé a nočnej adorácie a mnohých iných sprievodných akcií.

Tradíciou sú aj festivalové sv. omše. Na úvodnej sv. omši bol hosťom dp. Daniel Lukačovič - farár z Vrbového, ktorý povzbudil prítomných svojou aktuálnou homíliou na tému motta festivalu Pôjdeme do kolien. Na hlavnej sv. omši na amfiteátri prítomných ľudí svojim pozitívnym úsmevom a povzbudivým slovom privítal hlavný celebrant dp. Ľudovít Malý, bývalý správca farnosti Krakovany, tohto času dekan v Novom Meste nad Váhom. Myšlienku tohto ročníka festivalu vysvetľoval v rámci kázne dp. Ondrej Chrvala - kňaz, ktorý je poverený pánom arcibiskupom pastoráciou mládeže Trnavskej arcidiecézy. Celý projekt bol po prvý raz prenášaný aj prostredníctvom internetovej televízie Trnavskej arcidiecézy (ABÚ TV). Podľa štatistík tento festival online (naživo) sledovalo okolo 800 internetových účastníkov priamo zo svojich domovov.

Aj keď bolo veľa kapiel a zábavy, účastníci nešli do kolien posilnení alkoholom - do kolien šli v modlitbe, v chvále za to, že majú vieru v milujúceho Boha, ktorý je našim mocným Otcom a zároveň Priateľom.

Za organizačný team
Lukáš KOŠTÁL